

**REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE**

Številka: U-I-222/10-11

Datum: 22. 9. 2011

O D L O Č B A

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, začetem na pobudo Jožice Brežnik in Marije Vegel, obe Celje, ki ju zastopa Janez Vegel, Celje, na seji 22. septembra 2011

odločilo:

Člen 8 Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Celje (Uradni list RS, št. 19/10), kolikor kategorizira javno pot "Lopata - Ostrožno", v delu, ki poteka po zemljiških parc. št. 518/1 in 518/3, obe k. o. Medlog, se razveljavi.

Obrazložitev

A.

1. Pobudnici izpodbijata 8. člen Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Celje (v nadaljevanju Odlok o kategorizaciji), kolikor kategorizira javno pot "Lopata - Ostrožno", v delu, ki poteka po njunih zemljiščih. Navajata, da je Mestna občina Celje (v nadaljevanju Mestna občina) njuni zemljišči kategorizirala kot občinsko cesto brez njunega soglasja.

2. Mestna občina na pobudo ni odgovorila.

B.

3. Iz zemljiškoknjižnih izpiskov izhaja, da je pobudnica Jožica Brežnik lastnica zemljišča parc. št. 518/1, k. o. Medlog, pobudnica Marija Vegel pa lastnica zemljišča parc. št. 518/3, k. o. Medlog. Po navedenih zemljiščih poteka javna pot "Lopata - Ostrožno". Pobudnici zato izkazujejo pravni interes za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka o kategorizaciji, kolikor se nanaša na javno pot, ki poteka po zemljiščih parc. št. 518/1 in 518/3, obe k. o. Medlog. Ustavno sodišče je pobudo sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo – v nadaljevanju ZUstS) nadaljevalo odločanje o stvari sami.

4. Odlok o kategorizaciji je bil sprejet na podlagi Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 42/09 in 109/09 – v nadaljevanju ZJC), ki se je prenehal uporabljati z dnem začetka uporabe Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 109/10 – v nadaljevanju ZCes-1). Na podlagi 126. člena ZCes-1 morajo občine svoje predpise uskladiti z določbami ZCes-1 v enem letu od njegove uveljavitve, tj. do 1. aprila 2012. Odlok o kategorizaciji določa občinske ceste po njihovih kategorijah in namenu uporabe glede na vrsto cestnega prometa, ki ga prevzemajo. V 8. členu Odlok o kategorizaciji med javnimi

potmi pod zaporedno številko 187 kategorizira javno pot "Lopata - Ostrožno", ki poteka po zemljiščih, katerih lastnici sta pobudnici.

5. Ustava v 69. členu določa, da je razlastitev (odvzem ali omejitev lastninske pravice v javno korist) mogoča le proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini in pod pogoji, ki jih določa zakon. S tem členom Ustava zaradi zagotovitve javne koristi kljub ustavnopravnemu varstvu lastninske pravice, ki jo zagotavlja 33. člen Ustave, omogoča odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičnini. Ustava v 69. členu zahteva, naj zakon uredi pogoje za razlastitev, razlastitev pa se lahko opravi v postopku, v katerem se za konkreten primer ugotovi, ali so izpolnjeni zakonski pogoji za razlastitev, in v katerem sta zagotovljeni tudi sodno varstvo ter nadomestilo v naravi ali odškodnina.

6. Pojem in status javnih cest ureja 3. člen ZCes-1. Javne ceste so prometne površine, ki so splošnega pomena za promet in jih lahko vsakdo prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo ceste, in pravili cestnega prometa. V prvem odstavku 39. člena ZCes-1 je določeno, da so javne ceste državne in občinske. Po drugem odstavku 39. člena ZCes-1 so državne ceste v lasti Republike Slovenije, občinske ceste pa v lasti občin. Enake določbe je imel tudi ZJC. Občina določeno cesto kategorizira, če je za takšno kategorizacijo izkazana javna korist in če cesta ustreza merilom za kategorizacijo javnih cest. Če so zemljišča, po katerih naj bi potekala javna cesta, ki jo občina namerava kategorizirati, v zasebni lasti, mora občina takšna zemljišča pred kategorizacijo pridobiti s pravnim poslom oziroma v postopku razlastitve.

7. Mestna občina s pobudnicama ni sklenila pravnega posla za pridobitev zemljišč, po katerih poteka javna pot "Lopata - Ostrožno". Zoper njuni nepremičnini tudi ni bil izveden postopek razlastitve, zato je 8. člen Odloka o kategorizaciji v izpodbijanem delu v neskladju z 69. členom Ustave. Ker 8. člen Odloka o kategorizaciji v tem delu nedopustno posega v lastninsko pravico, je v neskladju tudi s 33. členom Ustave. Ustavno sodišče je zato 8. člen Odloka o kategorizaciji, kolikor kategorizira javno pot "Lopata - Ostrožno", v delu, ki poteka po zemljiščih parc. št. 518/1 in 518/3, obe k. o. Medlog, razveljavilo.

C.

8. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi tretjega odstavka 45. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, mag. Marta Klampfer, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, mag. Jadranka Sovdat in Jan Zobec. Odločbo je sprejelo soglasno.

dr. Ernest Petrič
Predsednik